

VIRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács laója

A November 7 gyári levelező órhely jelenti

Egy brigád tevékenységéről

A November 7-gyár malom részlegén több termelési brigád dolgozik. Valamennyi lankadatlanul küzd a termelési mutatók teljesítéséért, a termékek minőségének szüntelen javításáért. A lelkes munka mind gyümölcsözőbb sikereket eredményez. Szeptemberben a malomrészleg dolgozó 101,2 százalékban teljesítette meg a tervadatát. E szép eredmény eléréséhez valamennyi brigád hozzájárult. Különösen a buztisztító osztályon tevékenykedő Nagy János vezette brigád tagjai érdemeit dicsérettel, akik állandóan nagy figyelmet fordítanak a termékek minőségének javítására.

Szirmák Erzsébet

Próba közben

Felbuzg a November 7-gyár szíriánja. Megérkezik a második váltás, az első műszakban dolgozók pedig távoznak. A gyárak szíriánjaiban lévő klubhelyiségekben egymás után érkeznek a fiatalok, lányok és fiúk, a műkedvelő együttes tagjai.

A táncosportban résztvevő fiatalok újabb bemutató előadásra készülnek, amely természetesen a siker érdekében szorgos készülődést igényel. Már évek óta megszoktuk a rendszeres munkát — mondotta Petrovan Olga elvtársnő, aki lankadatlanul foglalkozik a fiatal táncosokkal.

„Minden mérnök oldjon meg egy-egy műszaki problémát!”

Terjed a kezdeményezés

A Banghet szerszámgépgyárban tovább terjed a „Minden mérnök oldjon meg egy-egy műszaki problémát!” kezdeményezés, amelynek alkalmazása eddig is jó eredményekhez vezetett. Az utóbbi időben szintén számos olyan műszaki problémát tanulmányoztak és oldottak meg az üzem mérnökei, technikusai, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak a termelési növekedéshez.

technológiai folyamat meggyorsításához. Munteanu Pompiliu mérnök például hozzáfűzte a forgácsolási művelet ideje csökkentésének tanulmányozását. Ciobanu Hortenzia mérnök szintén megkezdte egy igen fontos műszaki probléma tanulmányozását. Süsz Arthur mérnök már meg is oldott egy, — a fogaskerekek megmunkálására vonatkozó problémát.

A pécskaiak is megkezdtek az út kövezését

A peregiek több ízben panaszkodtak a pécskai néptanácsra, mert nem intézkedtek, hogy kezdjék meg a két község közötti út kövezését. A peregiek ugyanis már elvégezték a rájuk háruló részt, csak a pécskaiak maradtak hátra ezzel a közterületi munkával. Ezért a mulasztást a sajtó is bírálóan részesítette a pécskai néptanácsot. Amint a tények igazolják, a községi néptanács végrehajtó bizottsága megszervezte a bírálatot.

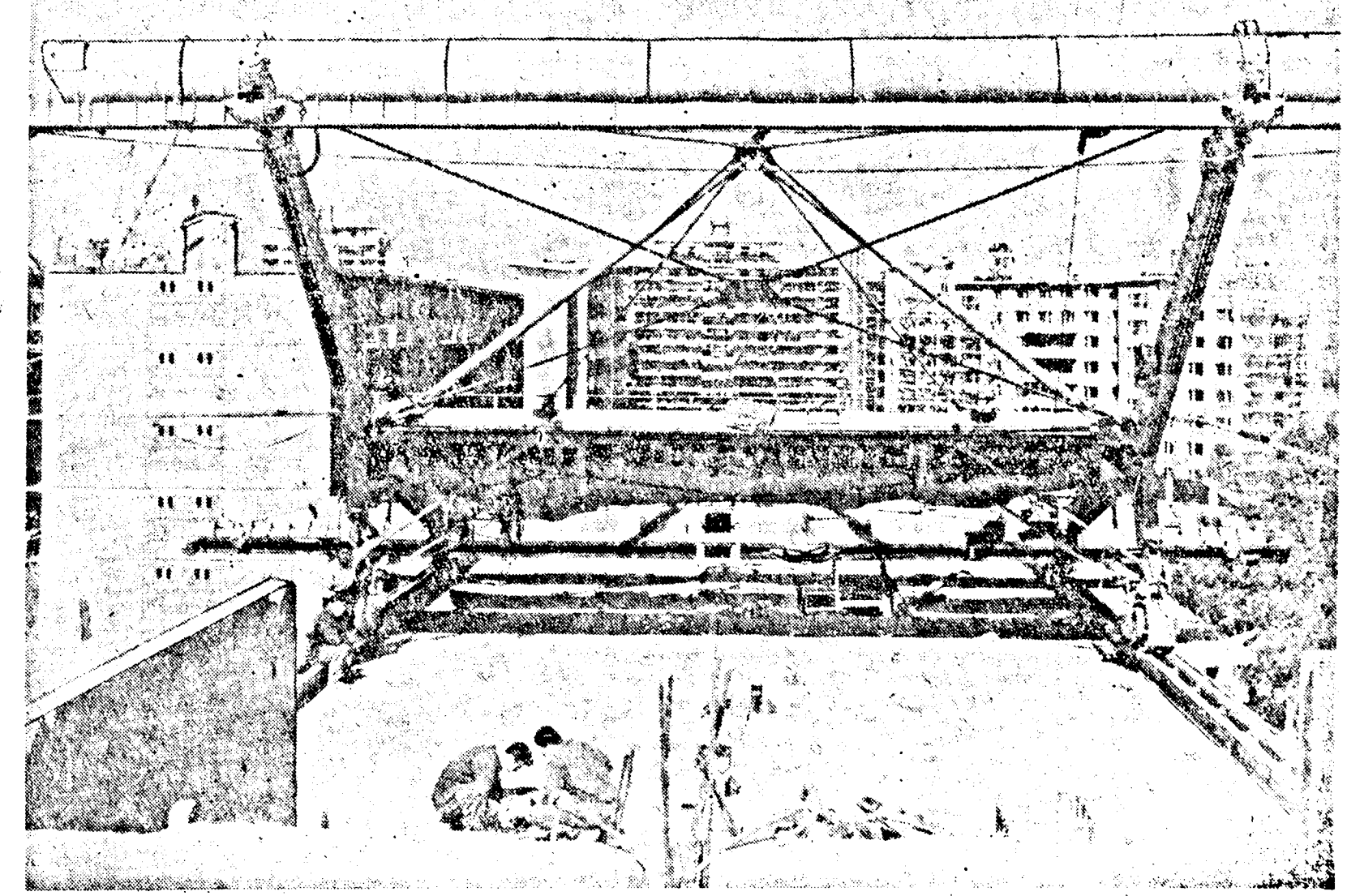
Már néhány hete megkezdtek a rájuk háruló út kövezését — mondotta Ciobanu Dumitru elvtárs, a pécskai néptanács végrehajtó bizottságának elnöke, majd folytatta: Összesen hét kilométer távolságon kell elvégeznünk az út kövezését. Erre a célra eddig 76 vagont követ szereltünk be, a homokot pedig a Marosról szállítjuk a helyszínre.

Hogyan végzik ezt a munkát? — kérdeztük az elnöktől.

A lakosok önkéntes hozzájárulással — válaszolta Ciobanu Dumitru elvtárs. Elmondotta, hogy az út kövezésénél naponta mintegy harminc lakos dolgozik. Három héttel ezelőtt kezdtek munkához és már több, mint 1200 mé-

ter távolságon kikövezték a Péreg felé vezető utat.

Az út szélessége négy méter — magyarázta az elnök, majd hozzátette: Ha befejezzük az őszi mezőgazdasági munkákat, akkor nagyobb erőfeszítéssel a szőlőföldön utaszkasz kövezésére.

Aki évekkel ezelőtt járt utóljára a fővárosban, rá sem ismerte a mai Grivita utra. Az egész környék egyetlen hatalmas építőtérre változott. Egyik napról a másikra impozáns tömbházak emelkednek a magasba, amelyekbe rövidesen ezer és ezer fővárosi dolgozó család talál majd otthonra. Felvételünk az egyik épülő tömbház hetedik emeletén készült. Előtérben egy új hazai gyártmányú építelmek berakásánál alkalmazott daru látható. (Kelen Ferenc felvétele)

XVII. évfolyam,
5164. szám
4 oldal,
20 bani
Szombat,
1961.
október 14.

G. Sz. Titov űrhajós pilóta, nyilatkozata az RNK-ban sorra kerülő látogatásáról

MOSZKVA. (Agerpres). A Novosztij hírlígyőnkéssé jelenti: German Titov űrhajós pilóta a Román Népköztársaságban sorra kerülő látogatásával kapcsolatban nyilatkozatot adott a Novosztij hírlígyőnkéssé tudósítójának. Nagy örömmel fogadtam el

a velünk szomszédos baráti és testvéri népi Románia meghívását. Érdeklődéssel várom, hogy megismerjem a szocializmusban sorra kerülő látogatásával kapcsolatban nyilatkozatot adott a Novosztij hírlígyőnkéssé tudósítójának. Nagy örömmel fogadtam el

konkrét programját. Meg szeretném ragadni az alkalmat, hogy tudomásukra hozzam: a szovjet nép mindent megtesz, hogy teljesítse nemzetközi kötelességét a felépítési országokban a kommunizmus és a világbéke diadalmának. Nagy örömmel tölti el, hogy romániai látogatásom egybeesik a román-szovjet barátság hagyományos hónapjával. Rövidesen találkozunk, kedves barátaink!

German Titov űrhajós pilóta ma hazánkba érkezik

German Titov űrhajós, űrhajós pilóta, a Szovjetunió Hőse, aki a Román NK Minisztertanácsának meghívására látogatást tesz országunkban, ma, szombaton, október 14-én 10 órakor érkezik a fővárosi báneasai repülőtérre. Titov űrhajós a nap folyamán megte-

kinti a fővárost, vasárnap pedig Ploiesti-be és Brassóba látogat el.

Ma, szombaton, október 14-én 10 óra körül rádió- és televízió álmásaink közvetíteni fogják a báneasai repülőtérrel German Sztjepanovics Titov űrhajós pilóta megérkezését a fővárosba.

A Barátság Hónapja

Ünnepi gyűlés a Pioniházban

A Pioniház nagyertermében ünnepi gyűlést tartottak a Román-Szovjet Barátság Hónapja tiszteletére. Tolan Ioan elvtárs, az ARUS városi tanácsának elnöke ünnepi beszédében megemlékezett a kommunizmus építőinek dolgozó hétköznapijairól, azokról a kimagasló sikerekről, amelyeket a gazdasági életben, a tudomány és a kultúra fejlesztésében értek el. Meleg szavakkal foglalkozott azokkal a hagyományos küldöttség-cserekről, amelyek hozzájárulnak a román és a szovjet nép közötti barátság további elmélyítéséhez.

Kórus hangverseny

Az aradi Állami Filharmonia a Román-Szovjet Barátság keretében, vasárnap, október 15-én este 7 órai kezdettel a Kulturpalotában a Kórus hangversenyt rendez. Műsorán: radenco, szőlőnecsek: M. Her-

Brahms, Rimski-Korsakov, Schumann, Gounod, No-vikov, Grecsányi-mov, Jegorov, Lucceanu, Chirescu, Bazavan, Baciu és mások művei. Vezényel Paul Pa-

Szovjet vendégek látogatása

A szovjet nép küldöttel, akik a hagyományos Román-Szovjet Barátság Hónapja alkalmából látogattak el hazánkba, csütörtökön délelőtt az Onesti-Borzești petrókémiai komplexum munkásainak vendégei voltak. Megtekintették itt a vegyi kombinátot, a hőerőművet, a finomított és a gumikombinátot. Ugyanakkor hazánk legifjabb városát — Onestit is megtekintették.

Hirek a Dimitrov vagongyárból

A termelési brigádok munkájáról

Mint a Dimitrov gyár valamennyi üzemrészlegén, a forgácsolási részlegén is lelkes munka folyik a terv teljesítéséért. A hatalmas munkacsarnokban különböző nagyméretű vas- és acélalkatrészek helyezkednek el katonás sorrendben. Ezek már szerelésre várnak. Az itt végzett munkálatok kifogástalan minőségűek.

A minőség szüntelen javítása, a terén elért sikerek a dolgozók szorgalmának valamint a jó munkaszervezésnek az eredménye. A termelési brigádok is kitették magukat. Többnyire fiatalok alkotják ezeket a brigádokat. Természetesen egy-egy brigádban vannak kommunis-ták, idősebb szakmunkások is. A fiatalok a kommunis-ták segítségével nap nap után mind kimagaslóbb termelési eredményeket érnek el. Itt említjük meg Stana Ioan vezette brigádot.

Szép eredményekkel büszkélkednek az 1-es számú brigád tagjai is, akik Farkas János vezetésével hónapról-hónapra 20 százalékkal haladják túl tervelőirányzataikat, ezenkívül nem kevesebb mint 14.668 lejt takarítottak meg a nyersanyag gazdaságosabb felhasználása révén és 35.000 lejt a termelési folyamatok egyszerűsítésével.

Adom János, levelező

Növekszik a termelékenység az asztalosműhelyben

A Dimitrov vagongyár asztalosműhelye egyike azoknak a részlegeknek, amelyet számos új, korszerű gépekkel láttak el az utóbbi időben. Nem kevesebbet, mint 8 különböző nagy termelőképesgépet szereltek fel a közelmúltban. Többek között egy uttipusú nagy függőleges marógépet, amely lényegesen növeli a munkatermelékenységet és ugyanakkor hozzájárul a minőség javításához. A lemezmarógép üzembehelyezésével 6 százalékkal nö-

vekedett a munka termelékenysége és javult a vagonalkatrészek (oldalak, ajtók) minősége.

Az új gépek felszerelése és üzemeltetése lehetővé teszi újabb termelési eljárások bevezetését. Ezek közül csak egyet említünk meg, amelyet csak nem valamennyi szabványi brigád alkalmaz. Oleg Mustăță kommunista kezdeményezésére például bevezették és széles körben alkalmazzák a kombinált sablon utáni kivágás mód-

Felentés a szántóföldtelekről

Jó magágyat biztosítanak a búzáknak

Az anygalkuti állami gazdaság tródiában senkit sem találunk a vezetőség tagjai közül. Valamennyien kiinn vannak a mezőn, ott, ahol ezekben a napokban a jövő évi búzatermés sorsa dől el. A mezőn bizony nem könnyű a munka, de mindennél úgy készültük elő a talajt, ahogy azt az agrotechnika szabályai előírják. Nem látni hatalmas hantokat, mindenütt egyenletesen elporhanyosították a földet. A vetőgépek csorosztyái egyenletesen futtatják talajba a jövő évi bőséges termést biztosító magot. Ebben a gazdaságban — a nehéz körülmények ellenére — a vetésben még nem volt fennakadás.

Idejében felkészültünk a nehéz feladat teljesítésére — mondja Gogelea Constantin, a karbantartás gépésze. Igaz, kisebb javítások előfordulnak, de ezt operatív módon megoldjuk. A gazdaság vezetősége, a pártalapszervezetek pedig időben megte-
lelték a szükséges intézkedést hozni. Gondosan szervezték meg a munkát. Most elég sürdű időközben jelenik meg a mozgó javítóműhely egy-egy traktor, tárcsa, vetőgép mellett, hogy kellő időben segítséget nyújtson az esetleges hibák kiküszöbölésére. A mozgó javítóműhely megfelelő felszereléssel és cserealkatrészekkel látták el. Ugyanakkor két gépész is állandóan járja a határt és ahol szükség van segítségére, azonnal munkához lát, hogy minél előbb kiküszöböljék az üzemzavart.

Az anygalkuti állami gazdaságban a jó magágy előkészítésében fontos szerepet tölt be a két — egyenként — több mint 1000 kílós spirális válogógéppel ellátott hatalmas hengerek között igen nagy sikerrel használnak a gazdaságban. A hengerek után tárcsával, majd fogással szűrik, porhanyosítják a talajt. Így biztosítják, hogy a vetőgépek zavartalanul dolgozhassanak.

Ebben a gazdaságban a időjárás nem befolyásolja a munkát. Az elmúlt napokban a gazdaság vezetősége intézkedett, hogy azon a területen, ahol a szántás és vetés nehézségekre ütközne, kezdjék meg az öntözést. Jelenleg az öntözöberendezések mintegy 100 hektár területre szórják a Maros vizét, hogy utána könnyű munkájuk legyen a traktoroknak. Így dolgoznak az anygalkutak. Körültekintéssel harcolnak a jövő évi búzatermés hozamának növeléséért.

Kürtösi traktorok eredményei

A kürtösi GTA traktorai igyekeznek jó körülmények között és kellő időben teljesíteni őszi tervadatukat. Hozzá akarnak járulni ahhoz, hogy a körzetükhez tartozó kollektív gazdaságokban idejében elvégezzék a vetést. A napokban tartott értekezlet alkalmával kiemelték, hogy a gépállomás őszi tervadatát 39,30 százalékban teljesítette. A 12 traktoros brigád kö-

zül az első helyen a kürtösi kollektív gazdaság földjein dolgozó 5-8-as számú halad az élen, Buza István vezetésével. Ez 50 százalékban teljesítette őszi tervadatát. Jól tevékenykedett a kürtösi kollektív gazdaságban dolgozó 3-as számú brigád is. Medve István vezetésével: 41,60 százalékos eredményt ért el. A gépállomás traktorai egymás-

Szorgos munka az orczifalvi kollektív gazdaságban

Az orczifalvi kollektív gazdaság vezető tanácsának és pártalapszervezetének mozgósító munkája folytán idejében és jól felkészültek az őszi feladatok elvégzésére. Ezekben a napokban egymással versenyezve dolgoznak azért, hogy minél előbb betakarítsák a kapásnövényeket és elvégezzék az őszi vetést. Tudják azt, hogy csak akkor számíthatnak jó termés-re a jövő évben, ha kellő idő-

ben és az agrotechnikai módszerek tiszteletben tartásával végzik a vetést.

Az elmúlt napokban a gazdaságban megkezdődött a szőlő szüretelése, valamint a halászat is. A gazdaság szőlőtermése, valamint a bőségesnek ígérkező fogás hozzájárul ahhoz, hogy gazdaságunkban nagy mértékben növekedjen a pénzbevétel. Teodorescu Gheorghe levelező

Craiován: UTA—Bukaresti Voința 3:2 (1:0)

ben az ellenfél erőteljesen támad és nem csupán egyenlítő hanem 2:1 arányú vezetésre is szert tesz. Ekkor azonban az UTA is felfelébillodik, gyorsítja a játék ütemét, és ennek eredményeként sikerül győzelmet aratnia a bukaresti csapat fölött. Az UTA a következő összesezálánstán játszotta a Bukaresti Voința ellen: Coman – Szűcs, Bakucz II, Seres (Neamtu) – Kapás, Meckás (Seres) – Selyemsi, Flórut (Meckás), Tirlea, Gáll, Czákó.

★

Az országos labdarugó kupa. mérkőzések második negyed. döntőjében Nagyváradon a Tor. dai Ariesul 2:1 arányu győzel. met aratott a Temesvári Stiin. ta fölött.

★

A Bukaresti Progresul labdarúgó csapata nagyszerű, 5:2 arányu győzelmet aratott a bolíviai Always Ready fölött.

Szombaton, október 21-én es.
te 8 órakor: Rázvan sl Vidra
(E-bérlet).
Vasárnap, október 22-én dél.
után 4 órakor: Rázvan sl Vidra
(bérletszűnet).
Vasárnap, október 22-én es.
te 8 órakor: Taifun. (bérlet-
szűnet)

Don Darjadához s az Új
barázdát szánt az eke Lus-
kájához hasonló kútáló ala-
kúkkal egyenlő rangu jó
színesítéi teljesítményt nyuj-
tott a cimszerebben. Két ízben
— régi szerelmével való ta-
lálkozásakor és a fronton elesett
fi halálhírenek vételekor —
Ludmilla Hityajeva szinte felül-
mulja önmagát. A mindig vi-
dám, életplotimizmussal teli E-
dokija mélységes fájdalom-
mal gáldaga a nezőt és megin-
gább hitessé teszi a művészo-

Szombaton, október 14-én,
 délután 4 órakor:
5 SÁPTAMINI IN BALON
 Vasárnap, október 15-én,
 délelőtt 10,30 órakor:
MICII MUSCHETARI
 és délután 4 órakor:
5 SÁPTAMINI IN BALON

humanizmusa döntő módon befolyásolja az asszony fejlődését. Evdokim Csernyisev fémipari munkás, a polgárháborúból hazatérve teljes szívéből meleg családt otthonra vágyik. Mivel házassága gyermektelen marad,

. JAKOVLEV

tetéseket megtaláljuk N. Sz. Hruscsov elvtárs jelentéseiben, az SzZKP XX. és XXI. kongresszusainak, az SzZKP KB plenáris üléseinek határozataiban és a kommunista és munkáspártok képviselőinek értekezletein elfogadott dokumentumokban.

Egészségvédelmi intézkedés

A Dimitrov gyár forgószámolyra részlegen egy szerszámszámláló műhely van, melynek munkatársai szorgalmasan tevékenykedik. Salájan Ioan javaslatára, a közelmúltban egy porszívó berendezést készítettek minden községiégre és ezzel megoldották a por eltávolítást a műhelyből.

Erdemes megemlíteni, hogy a berendezés 95 százalékát belső erőforrásokból készítették el és ezzel jelentős megtakarítást eszközöltek.

Török József,

A Dimitrov gyár forgószá-
moly részlegen egy szárszám-
élező műhely van, melynek
munkaközössége szorgalmasan
tevékenykedik. Săljan Ioan
javaslatára, a közelmúltban
egy porszívó berendezést készí-
tettel minden községiigépre és
ezzel megoldották a por eltá-
volítását a műhelyből.

Érdekes megemlíteni, hogy a
berendezés 95 százalékát belső
erőforrásokból készítették el és
ezzel jelentős megtakarítást
elértek.

Török József,

A városi Közlömek a lakosság tudomására hozza, hogy október 14-ről október 15-re virradó éjszaka éjfél és hajnali 5 óra között szünetel a vízszolgáltatás.

A PRECIZIA kispári termelőszövetkezet
ARAD, Csajkovszkij utca 21. szám
felvesz két bádogos
szakmunkást

A SZOCIALIZMUS TELJESEN
és végérvényesen győzött a
Szovjetunióban. A szocialista
tábor egyesült erői biztos vé-
delmet nyújtanak minden egy-
es szocialista országnak az impe-
rializmus merénylet ellen é-
gyúgyakkor lehetővé teszik az
ellenforradalom exportja elleni
sikeres védekezést. A szocializ-
mus, a szocialista tábor erejére
támaszkodva, a többi békeze-
retől erővel egyült napirende-
lő feladatul járulike ki a há-
boru kiküszöbölésé a társada-
lom életéből.

A szocialista tábor erejének növekedése, a kommunista világmozgalom és a nemzeti felszabadító mozgalom megerősödése megkönnyíti a társadalmi fejlődés legfőbb problémáinak megoldását a béke, a demokrácia és a szocializmus javára, s a kapitalista országok kormánykörtit külpolitikájuk megváltoztatására, Imperialista szándékaik álcázására készíti.

A szocializmus sikerrel lényegesen fordultatott eredményezték a legszélesebb néptömegeknek a mai idők számos létfontosságú kérdéseivel kapcsolatos nézeteiben. A szocializmus a jelenkor legnagyobb erejévé lett, eszméi újabb és újabb embermilliók tudatát hódítják meg.

Az SZKP új Programjának elfogadása fontos lépés lesz a világon élő emberek elméjének és szívének megnyerésére, a kapitalizmust védelmező elemekkel hazudózással és félrevezetéssel ellen, a revizionizmus sarlatán, spekulációi, a dogmatizmus és a szektásság ellen vívott küzdelemben.

II.

A PROGRAMTERVEZET

kommunista építés kiáltványa.

Kijelöli a kommunista viszonyok létrehozásának a kom-

A Dán Kommunista Párt nyilatkozata

KOPPENHAGA. (Agerpres). A Dán Kommunista Párt részéről K. Jespersennek, a párt elnökének vezetésével küldöttség kereste fel V. Kapman miniszterelnököt és nyilatkozatot nyújtott át neki a német kérdésben.

Véleményünk szerint — hangzik a nyilatkozat — a német békeszerződés nagyon fontos lépés, amely megfelel a miniszterelnök olyan értelmi ígéretének, hogy mindenütt és szüntelenül a világon fennálló feszültség enyhítésének előmozdítására fog törekedni. Másrészt viszont hangsúlyozza a nyilatkozat — nem hisszük, hogy egybe lehessen hangolni egy ilyen ígéretet a dán-nyugatnémet egységes parancsnokság megalkotásával, vagy kerülő utakon, a NATO spanyolfala mögött történő létrehozásával. E parancsnokság megerősítése súlyosbíthatja a világon fennálló feszültséget — hangsúlyozza a továbbiakban a nyilatkozat.

A Dán Kommunista Párt ugyanakkor „közös piac”-hoz való csatlakozástól is óva inti az országot.

Rebach nyugatnémet falu ellenállása

BONN. (Agerpres). Rebach nyugatnémet falu az utóbbi időben a nyugatnémetországi közvélemény érdeklődésének középpontjába került. A faluba valószínűleg az utóbbi években, a toriporterek, film- és televíziós operatőrök. E faluska 183 lakosa ugyanis a leghatározottabban szembeállt a bonni katonai hatóságokkal azzal a tervével, hogy a közelben lévő repülőtér a Bundeswehr sugárhajtású légiflotta támaszpontjává építsék ki. A hatóságok elutasították a rebachai tiltakozását, mire a falu lakosai bejelentették, hogy az új katonai repülőtér megnyitása napján éhségsztrájkba lépnek.

A kis faluska kemény ellenállása nagy ingerültséget váltott ki a katonai hatóságok körében. Amint a DPA jelenti, az NSZK hadügyminisztériumának egyik képviselője „rendkívül heves kiutasítást intézett” a faluska lakosai ellen, ezzel vádolva őket, hogy „egy válságos időszakban az ország honvédelme ellen agítálnak”.

4.000 katona állt át a hazafias erők oldalára

SAIGON. (Agerpres). A „Felszabadulás” hírnöke jelentése szerint az év első hat hónapjában több mint 4000 katona állt át Ngo Dinh Diem hadseregéből a hazafias erők oldalára. Nemcsak dél-vietnámi katonák voltak közöttük, hanem a Ka Mau tartományban állomásozó csangajsekkista alakulatok számos tagja is, akik fegyverestől, municiólósi mentek át a hazafias erőkhez.

Újabb löblépcsős hordozórakétát lőttek ki a Szovjetunióban

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ: A Szovjetunióban október 12-én újabb löblépcsős hordozórakétát lőttek ki sikeresen a Csendes-óceán központi övezete irányában.

A rakéta repülése és valamennyi lépcsőjének működése pontosan az előre megállapított program szerint történt. A hordozórakéta utolsó előtti lépcsőjének makettje rendkívül pontossággal ért el az óceán felületére a kitűzött célpont közvetlen közelében.

A rakéta több, mint 12.000 kilométert tett meg. A TASZSZ-hírtgyűnkés felhatalmazást kapott annak közlésére, hogy a kozmikus tér további felderítésére irányuló tudományos kutatási program kísérletével kapcsolatban a Csendes-óceán központi térségében végzett rakétakísérletek, amelyek a TASZSZ-hírtgyűnkés 1961 szeptember 11-i közleményében bejelentett, 1961 október 30-ig folytatódni fognak.

N. Sz. Hruscsov üdvözlő levelet küldött az észak-kaukázusi Leszken rajoni Lenin kolhoz dolgozóihoz

Nyikita Hruscsov levelet intézett Kambulat Tarcsovkhoz, az észak-kaukázusi Kabardin-Balkár Szovjet Szocialista Autonóm Köztársaság Leszken rajoni Lenin kolhoz elnökéhez és a mezőgazdasági artyel összes kolhozparasztjához. Nyikita Hruscsov leveleiben, a párt Központi Bizottsága nevében, szívesen köszöntötte az artyel tagjait abból az alkalomból, hogy gazdag kukoricatermést értek el.

Az összes szovjet emberek körében nagy érdeklődést keltettek kolhozotoknak a kukoricatermesztésben elért eredmény — írja Nyikita Hruscsov.

A szovjet kormányfő rendkívül értékes teljesítménynek tekintti, hogy az artyel tagjai évről-évre gazdag kukoricatermést érnek el: 1958-ban 8150 kiló, 1959-ben 7020 kiló, 1960-ban 8230 kiló, 1961-ben pedig 8500 kiló volt a hektáronkénti termésátlag.

A Lenin artyel tagjai N. Sz. Hruscsovhöz intézett leveleikben beszámoltak vállalkuk teljesítéséről. Hektáronként 8500 kilós szemeskukorica-termést takarítottak be és 4000 tonna elsőrendű vetőmagot adtak el az államnak.

Ezenkívül 366 hektáron átlag 60.000 kilós termést értek el csöves zöldségekben.

Braziliának békére és nyugalomra van szüksége

Joao Goulart, Brazília elnöke, az Ocuzeiro című folyóirat által tszletésére rendezett banketten arról beszélt, hogy a rakéta-erőket szűz újabb államcsíny szervezésére. Azok, akik tegnap szembe próbálták helyezni a népek törvényességére irányuló törekvéseivel — mondotta Goulart —, ma az alkotmányos rend ellen lépnek fel és szubverzív akciókra vetemednek. Jóllehet Braziliának problémái megoldásához békére és nyugalomra van szüksége, ezek az emberek erőfeszítéseket tesznek, hogy ármánykodások és összeesküvések útján megbontsák a rendet és zavargásokat keltsenek.

Goulart hangsúlyozta, hogy széles körben mozgósítani lehet és kell a népi és demokratikus erőket, a fontos nemzeti kérdések méltányos rendezésének támogatására, az ország gazdaságának fellendítésére és felszólította az összes brazilokat, hogy harcoljanak a törvényességért, legyenek emberek álljanak készen a harcra a puccsisták minden mesterkedése ellen.

Hollandia négy éve lépett a „közös piacba”

LONDON. (Agerpres). A Daily Worker közölte Ger Verrips holland újságíró cikkét, amely rámutat, hogy a négy év alatt, amióta Hollandia belépett a „közös piacba”, nagy változások történtek az ország gazdaságában és politikájában. A holland gazdasági életet uraló négy nagy monopólium: a Philips, Royal Dutch-Shell, Unilevers és Algemene Junst-sijde — számos önálló vállalatot elnyelt, miáltal megnövekedett a monopóliumok hatalma, amelyek szoros kapcsolatban vannak Nyugat-Németországgal és az USA-val.

Belső viszonylatban a nagy monopóliumok szolgálatában álló kormány „takarékoskodik” és „bérbefagyasztást” politikát folytatott. A dolgozóktól besze-

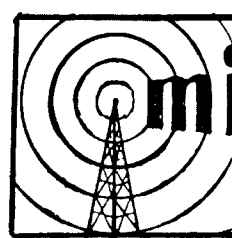
dett adók és társadalombiztosítási illetékek odag növekedtek, hogy ma már minden munkás bérének 15–20 százaléka is felemelkedett. Mindezek mellett elégedetlenséget keltettek a munkásság körében. Míg 1959-ben hozzávetőleg 10.000, addig 1960-ban 500.000 napvesztet kárba a sztrájkok miatt.

Külpolitikai téren a holland kormány megengedte az amerikaiaknak, hogy nukleáris fegyverkezeseket tartssanak az ország területén, a nyugatnémeteknek pedig, hogy löszraktárakat és tengeri támaszpontokat létesítsenek Hollandiában. Az „Egysült Európa” azt jelentette a hollandok számára, hogy megnyitották számukra a hollandiaitól az országuk határait a nyugatnémet hadsereg előtt.

A kommunizmus építésének egész szakasza folyamán fennmaradnak az áru-pénz kapcsolatok, fennmarad a munka szerinti elosztás. De a termelés fejlesztésében, az anyagi és szellemi javak bőségének létrehozásában elért sikerek lehetővé teszik, hogy jelentős fejlődést érjünk el a szükségletek szerinti elosztás kommunista elve gyakorlati megvalósításának útján.

III.

A MARXISTA-LENINISTA államelméletét építő módon továbbfejlesztve, az SzKP Programtervezete újabb következtetéseket és elveket tartalmaz a társadalom politikai megszervezéséről a kommunizmusba való átmenet időszakában. A tervezet kifejti, hogy az Októberi Forradalomban megszűnt proletárdiktatúrának világtörténelmi jelentősége volt a Szovjetunióban a szocializmus felépítésében és a dolgozók forradalmi vívmányainak megvédésében. A szocializmus teljes és végleges győzelme nyomán megváltozott társadalmunk jellege: megváltozott osztály, a parasztság, az értel-

Az ENSZ-közlés XVI. ülésének munkálatai

A Szovjetunió kész szerződést aláírni az általános és teljes leszerelésre vonatkozólag

— Vita a Politikai Bizottság csütörtöki ülésén —

NEW YORK. (Agerpres).

Az ENSZ-közlés Politikai Bizottsága október 12-én folytatta az ügyrendi kérdéseknek, nevezetesen a leszerelési kérdéssel kapcsolatos problémák megvitatásáról. Akár az elmúlt pénteken lezajlott első ülésen, ezúttal is kidomorodott, hogy a nyugati tömb propaganda célból minden erőfeszítést megtesz a nukleáris kísérletek beszüntetése érdekében a leszerelés általános problémájától való elszigetelésért. E célból az USA képviselője sürgette, hogy elsősorban az USA-nak a nukleáris kísérletek beszüntetése és az ellenőrzési rendszer létesítésére vonatkozó szerződés megkötésével kapcsolatos határozati javaslatát vizsgálják meg.

Amint az elmúlt pénteken jelentették, az Egyesült Államok képviselője akadályozni próbálta az általános, teljes és ellenőrzött leszerelésre vonatkozó egyezmény megvalósítását, kijelentve: ez a kérdés annyira bonyolult, hogy megvalósítása általában lehetetlenné válna.

V. A. Zorin, a Szovjetunió képviselője rámutatott az USA álláspontjának tartalmatlanságára és meggyőződéséről, hogy az ENSZ-közlés kérdése megvitatásának és megoldásának szükségessége mellett, minthogy a nukleáris kísérletek kérdése a leszerelés kérdésétől külön történő megvitatására vesztélyes illúziót keltené és semmiképpen sem járulna hozzá a fegyverkezési hajszá beszüntetéséhez és a nukleáris háború veszélyének megelőzéséhez.

Afganisztán küldötté javasolta: a következő ülésen fűgesszék fel az ügyrendi kérdések megvitatását, hogy a küldötteknek lehetőségük nyíljon közös megállapodásra jutni ezzel előmozdítani a bizottság munkálatainak sikerét.

Amint azonban a csütörtök délelőtti ülésen kint, a két ülés közötti időben az USA küldöttsége semmit sem tett e cél érdekében, hanem arra törekedett, hogy minél szélesebb körű támogatást szerezzen álláspontja számára. Jellemző erre, hogy az október 12-i ülésen Pakisztán, Kanada, Peru, Olaszország és Thaiföld küldöttei szavaltak ellentétben, támogatva az Egyesült Államok arra irányuló próbálkozását, hogy érvényre juttassa álláspontját.

E. Mezincescu, a Román NK képviselője beszédében meggyőző módon bírálta ezt az álláspontot.

Csehszlovákia képviselője teljes egészében támogatta a Ro-

mán NK küldöttségének álláspontját.

Az ezután felszólalt angol megbízott vissza próbálta venni ezeket a meggyőző érveket. Tetetett tájékoztatással kérdezte: Miért foglalt állást a Szovjetunió 1958-ban a nukleáris kísérletek kérdésének külön történő megvitatására mellett, s miért szorgalmazza most azt, hogy „a kísérletekre és a leszerelésre vonatkozó kérdéseket egyszerre vizsgálják meg?”

V. A. Zorin, a Szovjetunió képviselője emlékeztetett arra, hogy 1958-ban még alig kezdték meg a nukleáris kísérletek beszüntetésére vonatkozó tárgyalások. Az USA és Anglia csak a világközvélemény nyomására kényszerült a tárgyalások elfogadására. Nem is voltak felkészülve arra, hogy a leszerelés kérdését teljes egészében tárgyalják.

Amint V. A. Zorin kiemelte, a genti tárgyalások megmutatták, hogy az USA és Anglia csupán a földalatti robbantások törvényesítésére törekedtek. Egyben megengedték és megengedik a velük szövetséges Franciaországnak, hogy légköri robbantásokat hajtsanak végre. Megállapított nyert, hogy ebben a kérdésben lehetetlen megegyezésre jutni. Ugyanakkor azonban az általános leszerelés kérdéseben haladás történt. Az USA és a Szovjetunió között megállapodás jött létre a leszerelés kapcsolatos általános elveket illetően. Ezért szorgalmazza tehát a Szovjetunió, hogy mindenképp a leszerelés kérdését vitassák meg teljes egészében.

V. A. Zorin hangsúlyozta, hogy a leszerelés kérdésének megoldása nemcsak és nem is annyira a Szovjetuniótól, hanem a nyugati hatalmaktól függ, minthogy a Szovjetunió még 1959-ben programot tervezett elő az általános és teljes leszerelésre.

A Szovjetunió képviselője kijelentette, hogy a Szovjetunió kész szerződést aláírni az általános és teljes leszerelésre vonatkozólag és haladéktalanul beszüntetni a nukleáris kísérleteket.

A Lengyel NK, az Albán NK, a Bolgár NK és az Ukrán SzSZK képviselői, akik az ENSZ-közlés Politikai Bizottságának október 12-i délutáni ülésén szavaltak fel, hangsúlyozták, hogy az USA és Anglia küldöttségével nem következtettek ebben a kérdésben. Bulgária képviselője idézte az amerikai és angol küldöttek előző kijelentéseit, amelyek szerint a leszerelés kérdése nem vitatható meg különállóan a nuk-

leáris kísérletek beszüntetésének kérdéséről. Most azonban az USA és Anglia küldöttei pontosan ennek az ellenkezőjét állítják. Az Egyesült Államok és Anglia hangsúlyozta Albánia képviselője — viseli a felelősséget azért, hogy mindeddig nem jött létre egyezmény a nukleáris kísérletek beszüntetésére vonatkozólag.

Az Ukrán SzSZK küldötte kijelentette: Az általános és teljes leszerelés megoldásával egyidejűleg a nukleáris kísérletek kérdése is rendeződik. Ha a fegyverzet megsemmisül, akkor már nem lesz mit kikísérletezni — mondotta az Ukrán SzSZK küldötte.

Az USA képviselőjének második felszólalása meglehetősen bizarr hangzott. A szovjet küldöttek ama világos és pontos kijelentései ellenére, hogy a Szovjetunió kész minden időre betartani a nukleáris kísérleteket, az USA megbízottja azt állította, hogy a Szovjetunió — egymond — „el akarja tomenni” a nukleáris kísérletek betiltására vonatkozó egyezményt. A Szovjetunió azt javasolja, hogy ezt a kérdést az általános és teljes leszerelés egész kérdésének ren-

dezése keretében vitassák meg, s illy módon szem előtt tartja a nyugati hatalmak óhajait. Az általános és teljes leszerelés — mondotta az USA képviselője — rendkívül szerteágazó, bonyolult, nehezen megoldható kérdés.

Az amerikai küldöttség álláspontja jelenleg nyilvánvalóan azt a célt követi, hogy elodázza az általános és teljes leszerelés kérdésének megoldását és véget nem érő vitákat kezdjen a nukleáris kísérletek megállítására vonatkozó szerződés megkötésével kapcsolatban.

Az ülésen felszólaltak még Nigéria, az BAK és Elefántcsontpart képviselői, akik támogatottak Indonézia és Javaszatát, hogy önkéntesen hozza szabítsák meg a nukleáris kísérletekkel kapcsolatos moratóriumot. Honduras és Guatemala küldöttei az USA javaslatát támogatták. Brazília képviselője az USA és India javaslatának egyidejű megvitatása mellett nyilatkozott.

Görögország és Irország küldöttei szintén részt vettek a vitában. Ezzel véget ért a Politikai Bizottság ülése.

Az ENSZ 6. számú bizottsága

NEW YORK. Az Agerpres küldöttségi jelentik:

Az ENSZ 6. számú bizottsága a nemzetközi jogi bizottság összetételének és taglétszámának kérdésével foglalkozik. Noha az ENSZ-alapokmány szentesíti a helyes földrajzi képviselet elvét, a nemzetközi jogi bizottságban fennálló helyzet nem felel meg az ENSZ-ben végbement változásoknak, valamint annak, hogy 1956. vagyis a bizottság első összetételének megállapítása óta hagyományos kultúrával és saját törvényekkel rendelkező számos új állam jelent meg.

A román küldöttség nevében felszólalt Aurel Cristescu követelte, hogy vizsgálják felül a nemzetközi jogi bizottság összetételét és szüntessék meg a jelenlegi helyzetet, amelyben nyugati többség uralja a bizottság tevékenységét és megakadályozza mind az ázsiai és afrikai, mind pedig a szocialista országok igazságos képviseletét. A román küldött felhívta a figyelmet arra, hogy a bizottság összetétele nem egyszerű számszerű képlet, hanem a nemzetközi együttműködés jelentős formája, előrendű fontosságú politikai kérdés, amelynek megoldása elfogadható egyezmény létrehozásában keresendő. A román képviselő bírálta az USA által előterjesztett határozatot, amely csupán a tagok számának a jelenlegi 21-ről 23-ra való növelését irányozza elő, valamint a helyek újrafelosztásával kapcsolatos módosításokat, amelyek azonban nem felelnek meg a helyes képviselet elvének. A román NK küldötte befejezésül hangsúlyozta: a kérdés megoldásának logikai rendje az lenne, hogy előbb a civilizált különböző formák és a meglévő jogi rendszerek helyes képviseletét biztosítsák a nemzetközi jogi bizottságban és csak azután állapítsák meg a bizottság tagjainak létszámát. E célból bizottságot kellene alakítani, amely tárgyalásokat folytatna a kérdések megoldására — mondott végül a Román NK képviselője.

Megrovásban részesítették a Dél-Afriai Köztársaság kormányát a gyűlöletes apartheid politikája miatt

NEW YORK. C. Răducanu, az Agerpres küldöttségi tagja jelentik:

Az ENSZ folyosóján továbbra is élénk vita tárgyát képezi, hogy a közgyűlés döntő többsége határozottan elítélte a Dél-Afriai Köztársaság képviselőjének arcátlan beszédét, s hogy megrovásban részesítették a Verwoerd-kormány gyűlöletes apartheid-politikáját. Az ENSZ-ben működő politikai megfigyelők különösen a szavazás jelentőségét kommentálják. Az afrikai küldöttek megállapítják, hogy a kolonialista hatalmak képviselői ezúttal sem voltak hajlandók elítélni azokat, akik — mint a Washington Post lap számában hangsúlyozza — „mind a közgyűlésben népszerűsíteni próbálták az apartheid-politika, egyezményre árra ébredtek, hogy a plénum többsége megrovja őket”.

Az október 11-i ülés lefolyása lehetővé tette, hogy a közgyűlés többségétől erőteljes markálos vonallal kiáltottak el a gyarmati birodalmak harcolásának meghosszabbítására törekvőket. Aml élénk fényt vetett a kolonializmus elleni harc kérdéseinek jövő vitára. A New York Herald Tribune „Az Egyesült Nemzetek elítélő határozatát hozott Dél-Afrikával szemben a fajtiltózás miatt” című cikkében, hangsúlyozza, hogy „a dél-afrikai küldött beszéde miatt felháborodott közgyűlés példátlan akcióhoz folyamodott”. A lap kidomorította, hogy a megrovó határozat növelte annak lehetőségét, hogy a Dél-Afriai Köztársaságot kizárják az Egyesült Nemzetek sorából. Egyben kiemeli, hogy

az afrikai küldöttek az ázsiai delegátusok nagy többségével és szocialista országok összes küldöttségével egyetemben egysegesen jártak el ebben az akcióban. A lapkommentárokból kitaláljuk: a kolonialista hatalmak képviselőit nyugtalanítja az a lehetőség, hogy más vonatkozásokban is hasonló akciók történhetnek. Az amerikai lapok beszámolója szerint a legtöbb hatalom részéről éles bírálatot váltottak ki a kolonialista hatalmak képviselőinek arra irányuló hiábavaló erőfeszítése, hogy megakadályozzák a Dél-Afriai Köztársaság szankcionálását, valamint az a körülmény, hogy nem voltak hajlandók megszavazni az apartheid-politika elítélését. A New York Herald Tribune ezeket írja: „Az afrikaiakat büszkeség töltötte el, hogy képesek voltak megszerezni a közgyűlésben a szavazatoknak több mint kétharmadát, s bírálták az USA-t és más országokat, mert nem vettek részt a szavazásban”. A Washington Post így ír a szerdai ülésről: „Az afrikai szónokokat köszöntö viharos tapsoktól eltérően Lount, az emelvényre lépő dél-afrikai külügyminisztert hideg hallgatás fogadta a küldöttek részéről”. Az afrikai államok képviselői ezúttal világosan látták, hogy milyen összefüggés áll fenn egyrészt az Egyesült Nemzeteket vendégül látó országban elszennvedett sérelmek, az amerikai fajiüldözés szervezeteitől kapott fenyegető levelek, a nyilvános páholyban tapsoló huligánok, másrészt pedig az amerikai küldötteknek a szavazástól való tartózkodása között.

ERRŐL-ARRÓL

Újabb sikerek felé a világegyetem meghódításának útján

A nemzetközi közvélemény már régóta felismerte a szovjet kozmikus technika vívmányainak egyik fő jellegzetességét: a világűrben tett lépések sohasem ismétlődnek meg, hanem egyre újabb határkövet jelentenek a világűr meghódításának útján. Az amerikai űrtechnika egyáltalán nem ismeri ezt a csodálatra méltó hagyományt. Amint ismeretes, két ízben az amerikai űrhajósok is behatoltak a világűrbe, de csupán rövid időre. A ballisztikai pályán végzett mindkét repülés mindössze egy-egy negyedórát tartott az űrhajós sulytalanságának tartama pedig mindkét esetben alig öt-öt perc volt. Maguk az amerikai szakemberek is beismerik, hogy az USA-t hatalmas távolság választja el a Szovjetuniótól a kozmikus eredmények terén, s ez a távolság egyáltalán nem mutat hajlandóságot a csökkentésre. Az amerikaiak második „kozmosz utasára” az elsők szilpa megismétlése volt, s az előbbi csak abban különbözött, hogy az amerikai űrhajós, az Atlanti-óceán felületére leszállva, a benne lévő nagybecsű tudományos anyagokkal együtt elcsúszott és Grissom űrhajós alig tudta megmenteni életét.

Az emberiség több mint 24 órán keresztül lélegzetvisszafojtva követte German Titov űrhajó példáját teljesítmé-

nyét, amikor 17-szer körülrepülte a földet. Titov repülésének egész tartama alatt két oldalú rádiókapcsolatot tartottak fenn a Voszok-2 űrhajó és a föld között. Valahányszor az űrhajó megközelítette a megfigyelő állomásokat, televíziós készülékek segítségével megfigyelték az űrhajós állapotát. German Titovnak a televíziós készülékek ernyőin megjelenő nyugodt, mosolygó arca mindennél jobban bizonyította a második szovjet űrhajós kitűnő közérzetét.

Milyen szerepet töltött be az űrhajózás fejlődésében az első ilyen hosszú tartamu űrrepülés? Mindenekelőtt meg kell említenünk, hogy az űrhajós tartózkodása egy szputnyik űrhajó belsejében lényegében csak kevésbé különbözik a földbe, vagy a naprendszer valamely bolygója felé irányuló repülés körülményeitől. Az ilyen repülések végrehajtásához jelentősen fokozni kell a hordozórakéták erejét. Minden valószínűség szerint azonban még ennek megvalósulása előtt meg kell kezdeni az űrhajósok edzését a föld körüli keringő mesterséges holdak segítségével.

Ezzel kapcsolatban hangsúlyozzuk, hogy a holdrepülés tartama nem sokkal lesz nagyobb Titov repülésének tar-

tamánál, minthogy körülbelül 24-48 órát vesz igénybe.

Mint ismeretes, a két Voszok űrhajó pályájának magasságában az űrhajó burka tökéletesen megvédelmezi az űrhajóst a külső környezet minden káros hatásától. Az űrrepülés azonban elkerülhetetlenül magával hozza a sulytalanság állapotát. Gagarin és Titov repülése bizonyította, hogy a sulytalanság nem akadályozza meg sem a szervezet normális életműködését, sem pedig az űrhajós tevékenységét.

A nagy magasságba emelkedő repülőgépek segítségével végzett kísérletek viszont azt mutatják, hogy a pilóták a rányag nehezen viselik el a sulytalanságból a túlterhelés állapotába való átmenetet. Minél nagyobb a pályán végzett repülés tartama, vagyis minél tovább tart a sulytalanság állapota, annál jobban alkalmazkodni kell az emberi szervezet, s annál nehezebben viseli el utóbb az átmenetet a túlterhelésbe. Ez a magyarázata annak, hogy a második űrrepülés jobban igénybe vette az űrhajós szervezetét, mint az első.

Nyilvánvaló, hogy ebből a szempontból a sulytalanság állapota a naprendszer bolygói felé irányuló, több hónapi, vagy esetleg több évig tartó repülések esetében bizonyos veszélyt jelenthet. Ilyen esetekben valószínűleg mesterséges vonzóerőt kell majd teremteni az űrhajókon.

A jövő hosszú tartamu (több hónapos) Mars, vagy Vénusz repülések esetében a legnagyobb veszélyt a Napban végbemenő robbanások jelentik, amelyek halálosító részecskéket öntöttek öntik el a naprendszer. A tudomány még nem tudja előre megjósolni az ilyen robbanások bekövetkezését, s még ha tudná is, nehezen választhatja meg a repülések időpontját úgy, hogy azok tar-

tama alatt egyetlen ilyen veszélyes naprobbanás se következhesse be. A jövő űrhajóját talán sikerül majd olyan védőburkokkal ellátni, amely az űrhajó egész létezését megóvják a veszélytől.

A földgolyót villamossággal töltött részecskék övezetével szik körül, amelyek ugyancsak komoly veszélyt jelentenek abban az esetben, ha az űrhajó hosszabb időt tölt el közöttük. Ezért a mesterséges holdak pályájának magassága nem lehet nagyobb néhány száz kilométernél a föld színe fölött. Idővel kétségkívül sikerülni fog olyan nagy szputnyik-állomásokat összeszerelni a világűrben, amelyek a hordozórakéták pályáján mozognak. Számos tervet készítettek már az ilyen űrállomások létrehozására. Meketjeiket a világ különböző országában rendezett szovjet kiállításokon is bemutatták.

Az állandó űrállomásokon fizikusok és biológusok, csillagászok és mérnökök, meteorológusok és matematikusok, valamint ma még ismeretlen foglalkozású emberek fognak dolgozni. Nyilvánvaló, hogy ezek az emberek nem végezhetnek olyan apróképeket edzés, mint az első űrhajósok és azután sorra kerülő társaik. A rakétatechnika programja azonban a jövőben lényegesen meg fogja könnyíteni az űrrepülések végrehajtását. Még a kozmikus repülés kezdetét kísérő zaj is, ha nem szűnik meg teljesen, de lényegesen csökkenni fog.

Ma már bízást állíthatjuk, hogy az ember nemcsak látogatást tett a világűrben, hanem élt benne. German Titov dolgozott, ebédelt, pihent, vacsorázott, aludt és ismét dolgozott repülése közben. A világűrben tehát élni és dolgozni is lehet. S az ember meg fogja hódítani.

V. Levantovszkij

Atomerőművek az Antarktiszon

Az Antarktisz tudományos állomásainak személyzete évenként változik, az épületek, laboratóriumok azonban tartós igénybevételre készültek. Berendezésük teljesen korszerű: valamennyi állomást elektromos árammal látják el. Nagy gondot okoz azonban az energiaellátás. Ez vízierőből természetesen nem

biztosítható. Közben ugyan jelentős mennyiségben fordul elő az Antarktiszon, de jelenleg még nem aknázható ki, amellyel kellene az állomásokhoz szállítani. Ezért az amerikaiak elhatározták, hogy három bázis-állomásukat atomenergiával látják el. Az egyik ilyen állomás a Déli-sarkon

létesített Scott-Amundsen tábor, a másik a Ross-tenger nyugati sarkán levő Mac Murdó-ből állandó repülőbázisa, a harmadik a Ross-tenger keleti felében, a Cet-öbölben levő legrégebbi amerikai állomás: Little America. Egy-egy atomerőmű teljesítő képessége 1500 kilowatt lesz.

A számok figyelmeztetnek

kal több áldozatot szedett a gyarmatosítás az ázsiai, afrikai, ausztráliai és dél-amerikai népek sorából. Az indonéz nép ellen 1825-1830 között viselt háborúban a hódítók 250.000 szigetlakót mészároltak le. Dél-Amerika felszabadulási háborújában (1810-1826) a spanyol hódítók 316.000 venezuelait és 200.000 mexikóit végeztek ki.

HA AZ EURÓPAI LAKOSSÁG veszteségéhez hozzászámítjuk a háború következtében előálló betegségekben elhunytakat is, kiderül, hogy egy évszázad leforgása alatt (1815-1914) Európa 2 millió embert veszített.

Az első világháborúban 3,5 millió embert veszített a német ellenes szövetség és 2,5 milliót a központi hatalmak. Az első világháború előtt a napoleoni háborúk voltak a legvéresebbek, ám az első világháború egy-egy évében átlag harmincszor annyi ember esett el, mint a napoleoni háborúk egy évében. Az említett 6 millió emberben kívül a sérültek következtében még meghalt kb. másfél millió. S még nem szóltunk azokról a férfiakról, akik életben maradtak ugyan, de megrokkantak: számuk elérte a 18 milliót.

A MASODIK VILÁGHÁBORÚ veszteség-statisztikája a következőképpen alakul: Németország 5 millió 400 ezer embert veszített, 1 millió 900 ezer személy tűnt el nyomtalanul, 1 millió 100

ezer ember rokkant meg. Minden harmadik hadköteles férfi elesett. Olaszországnak 400 ezer halottja volt, a csatlós országoknak 430-540 ezer. A náciak a legnagyobb veszteségeket a keleti fronton szenvedték, itt esett el az idegen hódítók 86 százaléka.

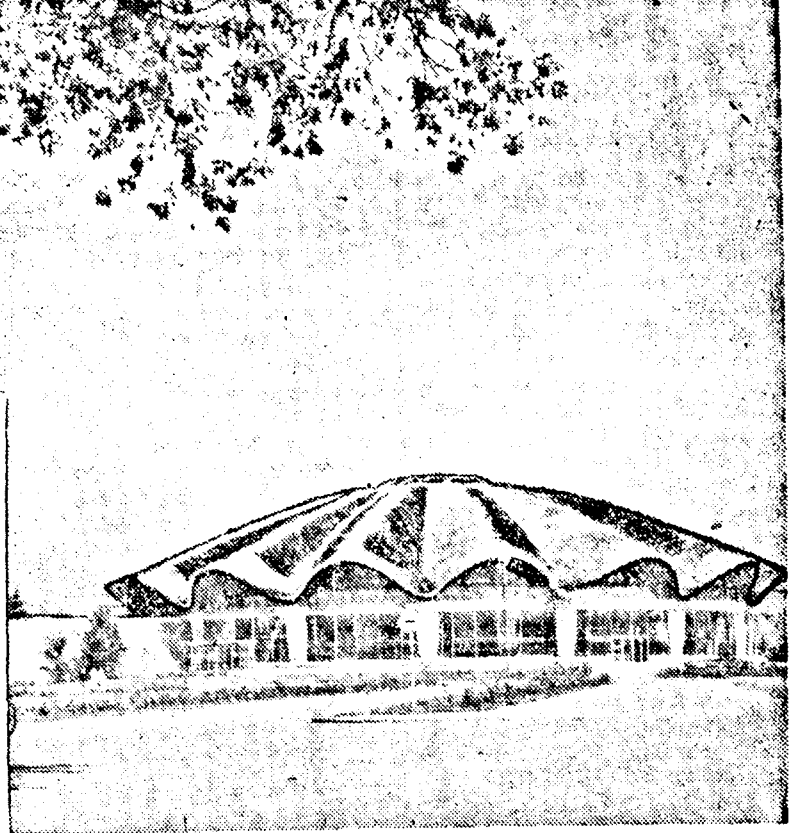
Az angolszász országok háborús embervesztésével viszonylag alacsonyok voltak, a harcok nehezt a Szovjet Hadsereg vívta a világot veszélyeztető hordákkal szemben. Míg a Szovjetunió ezer lakosra számítva 40-et veszített, az Amerikai Egyesült Államok 1,4-et. Anglia halottakban és sebesültekben összesen 1.246.000 embert veszített, ebből arghal 755.000 volt, a többiek a dominiumokról és más országokból származtak. Az Egyesült Államok veszteségével szemben alacsonyabbak voltak: 301.000 halott és nyomtalanul eltűnt, 756.000 sebesült és hadifogoly. Franciaországnak 150.000 hősi halottja volt a háború első szakaszában, 60.000-en estek el az ellenállási mozgalmakban és a német koncentrációs táborokban. Lengyelország és Jugoszlávia 300 ezer embert veszített a harcokban. Ezen kívül Lengyelországban és másutt 6 millió polgári személyt mészároltak le a hitleristák.

Kína 3,5 millió embert veszített a nyolc évig tartó Japán elleni háborúban. A japánok 2 millió halottat és 1,5 millió sebesültet veszítettek a második világháborúban.

A HÁBORÚK sohasem csak közvetlenül pusztítottak. Közvetve is szedtek áldozatokat. A háborúk idején és utánuk mindig különböző járványos és éhségbetegségek pusztítottak. A napoleoni háborúk idején 900.000 katona esett a járványok áldozatává. A XIX. századi és XX. század eleji háborúkban 2-3-szor annyi katona és tiszt halt meg járványos betegségekben, mint közvetlen fegyveres harcban. A krími háborúban (1853-1856) a harcokban 92.000, a kórházakban viszont 200.000 ember halt meg. Az amerikai polgárháborúban 204 ezer ember esett el vagy sebesült meg lütközésben, 235.000 áldozatot a betegségek követeltek. A második világháborúban a náci által létesített hadifogoly táborokban több, mint 500 ezer foglyul ejtett katona halt meg, főként éhségbetegségekben.

NEHANY ADAT az elpazarolt anyagi javakról: az első világháború előkészítése 5,6 milliárd dollárba került, s összesen 260 milliárd dollár kárt okozott. A második világháború 3300 milliárd dollárba került. 1945-1952 között 776,6 milliárd dollárt költött az emberiség katonai célokra.

A döbbenetes adatok figyelmeztetéstül szolgálhatnak a militaristák által kényszerített fegyverkezési hajszá terheit viselő világ számára: a Szovjetunió kormányja által javasolt általános és teljes leszerelés érdekében vívott békeharc az összes becsült emberiség ügye.

A BUKARESTI ALLAMI CIRKUSZ

Műanyaggal impregnált elektrográfít

Az NDK vegyiparának korábban nevé terméke különleges műanyaggal impregnált elektrográfít. Az új anyag saválló és sokféle luggal szemben is érzéketlen. Könnyű, mechanikai szilárdsága jó, hővezető képessége, villamos vezetőképesége az alumíniuméhoz hasonló. Mintegy 200 C fokos hőmérsékletet is elvisel, s jól állja a hirtelen bekövetkező nagy hőmérsékletváltozásokat is. Kedvező tulajdonságai folytán a különböző sav- és lúgálló ötvözetek pótolhatók vele.

A madarak szigete

ÉSZAKNYUGAT KINABAN Csinghaj tartományban terül el Kína legnagyobb sósava, a Koko-nor (másnéven Csinghaj). E nagykiterjedésű tó nyugati részében található a Madarak szigete. A mindössze két kilométer hosszú földdarab különböző fajta madarak százai-reinek paradicsoma.

Évszázadokon át titok borította a szigetet. A Csinghaj tavon nem közeledtek csónakok, a környékbeli lakosok csak télen, amikor a tó vize befagyott, közelíthették meg a szigetet. De akkor egyetlen madarat sem találtak ott, csupán rengeteg szétvert tojáshejat. Nyáron 30 méter mélységű viz tartotta távol a kíváncsiságokat.

1959-ben azonban a tartományi hatóságok halászlát központot rendeztek be és az első vitorlások után indult a sziget felé. Amint közeledett megremült madarak valóságos fellege emelkedett magasba. A partszálháló halászháló csak úgy találmára közéjük lőttek, 11 madár hullt le.

A SZIGET HIRE gyorsan bejárta Kínát és nagy érdeklődést váltott ki az ornitológusok körében. Megállapították, hogy sok ritka vándormadár lakja a szigetet, így ritka tarajos libák, sirályok stb. A tó rendkívül gazdag halállományával és az, hogy nincsenek kártevő állatok a szigeten, eszményi helyet biztosít a vándormadarak számára.

Csehszlovák tranzistoros televízió

A prágai híradástechnikai intézetben készültek. Képernyője 20 cm. átmérőjű, 12 csator-

nálja és beépített antennája van. A készülék súlya 8,5 kilogramm.

Röviden...

A Matendoran az Örmény SzSZK régi kézirattármánya. Mintegy tízezer pergamentre és papírra írt kéziratot, 3600 töredéket és több ezer írártári dokumentumot őriznek itt. A Matendoranban őrzik az első nyomtatott örmény könyveket és újságokat is. A ritkaságok között egy 3/4 cm méretű, összesen 19 gr súlyú kicsi naptár

található, amit 1436-ban a Krim-félsziget Kaffa nevű városában készítettek.

P. Bul szovjet orvos nemrég egy szakfolyóiratban rendkívül érdekes esetet ismertett: egy leningrádi kórházba olyan kolhozparaszot hoztak, aki egy tüszet nyomán beállított ideg-sok következtében elvesztette beszédképességét. Hipnotikus kezelésnek vetették alá és míg aludt, többször ismételték, hogy ha felébred, tökéletesen fog beszélni. Így is történt.

Eleven ösgyík

Érdekes gyíkot fogtak nemrég Niah közelében Borneo szigetén a sárga agyagon. Ez a hulló annyira ritka, hogy a szakemberek azt hitték, már jó ideje kihalt. Összesen alig négy vagy öt példány található a világ múzeumaiban. Az utolsó több mint ötven évvel ezelőtt lelt a sarawaki múzeum kutatója.

Az állat kb. 30 cm hosszú. Nevezetessége, hogy olyan átméleti alak, amely magán hordja egyrészt a gyíkok, másrészt az őshüllők rokonvonásait. Külsőre valóságos törpe Dinosaurus, jóllehet a gyíkok a Dinosaurusoknál jóval később fejlődtek ki a földtörténeti múltban: mintegy 150 millió évvel ezelőtt jelentek meg, a jura-korszakban, amikor a Dinosaurusok már régóta éltek. A gyíkfélék egyik ágából alakultak ki a tengeri órásgyíkok, a Mosasaurusok. E hatalmas állatok az egész Földön elterjedtek. Akad közöttük a méteres is. Koponyájuk a jelenlegi gyíkokéhoz emlékeztet, de szájpajlásuk visszahajló fogakat rejt, és állkapcsuk a kivégzőhöz hasonlóan több szabadon mozgó csont volt. Ezek révén szájukat annyira szétnyithatják, hogy nagy zsákmányt is meg tudtak ragadni és le tudtak nyelni.

A most megtalált eleven gyík néhány tudós állítása szerint inkább hasonlít az őskori hullóhoz, mint bármely más élő hullónemzetségre.

Szovjet tudomány és technika

A Lett SzSZK-ban nemrég épült kísérleti reaktort elektromágneses „csőpostával” láttak el — egy olyan szerkezettel, amely a sugárzásnak kitett anyagokat a reaktor aktív övezetbe juttatja és onnan el is távolítja.

A „csőposta” szerkezete egyszerű: csőve körül váltóárammal táplált tekercsek vannak. Az elektromágneses erők hatása alatt a csőbe helyezett fémteralak nagy sebességgel haladnak végig a csőben. Utjuk mindössze egy másodpercet vesz igénybe, míg a szokásos mechanikai eszközökkel ez a

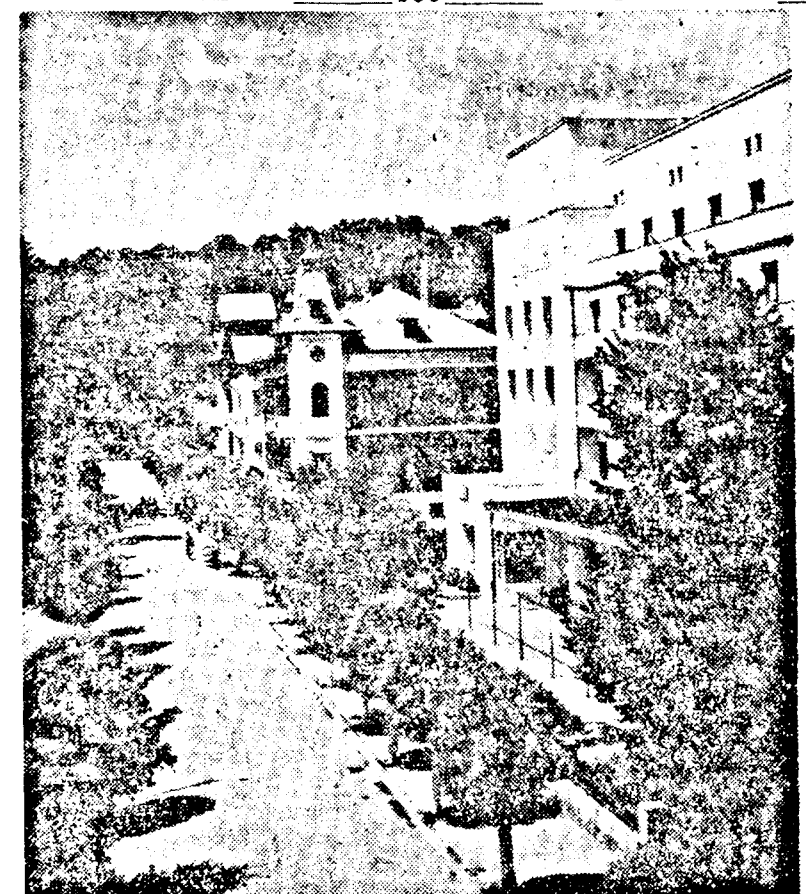
művelet több percig tart. Az elektromágneses tér nemcsak függőleges, hanem vízszintes irányban is mozgathatja a megvizsgálandó szánt anyagokat. Ehhez csupán néhány tízedmásodperc van szükség.

Az elektromágneses „csőposta” néhány száz grammos adagokban szállítja az anyagokat. Az Ural folyó felső folyásánál, Orenburgtól északra, a mesterséges víztároló létesítmény, amely óriási halastóvá vált, a Volgából másfélkilos kecskéket, Kínából 350.000 pontyivadékot, Franciaország-

ból 180.000 angolnát szállítottak a víztárolóba. Az orenburgi tenger, ez a volt arványaházi szigete, igen alkalmasnak bizonyult a haltenyésztésre.

Érdekes kísérletet végzett az Ukrán Tudományos Akadémia kijevi elektronikus számító központja. 500 kilométer távolságról irányította az acél-olvasztást. A tudósok a dnyeprodzsinzski kohó dolgozóival együtt megvalósították a Beszmer-eljárás automatikus táv-irányítását. Amikor az olvasztás befejeződött, a gép a megfelelő időben parancsot adott az acél lecsapolására.

Rádióaktív izotópokkal működő műszerek segítségével teljesen automatizálják az összes termelési folyamatokat az üzbég nyersgyapot feldolgozó üzemekben. Az atomsugárzás felhasználásán alapuló készülékek szabályozzák a pneumatikus szállítások működését, megóvják a berendezéseket a szennyeződéstől, utasítást adnak a gépek elindítására és megállítására.

GOVORAI LÁTKÉP

A tőkés országok kulturális életéről

Bár hihetetlennek tűnik, de ez a valóság: Földünk lakóinak fele analfabéta. Az ország lakosságához viszonyítva az analfabéták aránya Olaszországban 12 százalék, Törökországban 70, Portugáliában 44, Afganisztánban 95, Indiában 80, Pakisztánban 80 és Nyugat Iránban 97 százalék.

A Latin-Amerika-i országokban 88 millió az analfabéták száma, a kontinens lakosságának csaknem 43 százaléka. Az imperialista országok addig, amíg fegyverkezésre ösztönöztek, a kulturális ügyekről teljesen megfeledkeztek. Ime, egy példa erre: a francia kormány 1960. évi költségvetésében a kulturális célokra fordított tételek 0,4 százalékkal, míg a katonai kiadások több mint 35 százalékkal szaporodtak. A három legnagyobb franciaországi színház évi költségvetése nem haladja meg egy stratégiai repülőgép értékét. Az ország múzeumainak fenntartására egy ilyen repülőgép értékének meg egytized részét sem fordítják. Kiszámították, hogy annak az összegnek egy százaléka, amelyet a világban egy év alatt katonai célokra fordítanak, elegendő ahhoz, hogy a legkorszerűbb berendezéssel felszerelt 100 egyetemmel felépítsenek. Egy atomerőművel működő tengeralfutó építészeti szükségességszerű 5000 lakást vagy több mint 10.000 könyvtárat lehetne építeni.